

B O A R D O F S T U D I E S
NEW SOUTH WALES

2007

**HIGHER SCHOOL CERTIFICATE
EXAMINATION**

Classical Hebrew Extension

General Instructions

- Reading time – 10 minutes
- Working time – 1 hour and 50 minutes
- Write using black or blue pen
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper

Total marks – 50

Section I Pages 2–5

35 marks

- Attempt Questions 1–2
- Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Section II Pages 6–7

15 marks

- Attempt Question 3
- Allow about 40 minutes for this section

Section I — Prescribed Text

35 marks

Attempt Questions 1–2

Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available. Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Marks

Question 1 (20 marks)

(a) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Isaiah 26:13–21

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלוֹנוּ אֲדוֹנִים וְזוֹלָתְךָ לְבַד־בְּךָ נִזְכִּיר שְׁמֶךָ:	13
מֵתִים בְּלִי־יָחִיו רַפְּאִים בְּלִי־קָמוּ לָכֵן פָּקְדֹתַי וְתַשְׁמִידִם וְתֹאבֵד כָּל־זָכַר לָמוֹ:	14
יִסְפֹּת לְגוֹי יְהוָה יִסְפֹּת לְגוֹי נִכְבְּדֹת רַחֲמֹתַי כָּל־קְצוֹי־אֶרֶץ:	15
יְהוָה בַּצָּר פִּקְדוֹךָ צָקוּן לְחַשׁ מוֹסְרֶךָ לָמוֹ:	16
כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לֵלֶדֶת תַּחֲוִיל תִּזְעַק בַּחֲבִלֶיהָ כֵּן הָיִינוּ מִפְּנֵיךָ יְהוָה:	17
הָרִינוּ חֲלוֹנוּ כְּמוֹ יִלְדֵנוּ רוּחַ יְשׁוּעַת בְּלִי־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבְלִי־פָלוּ יִשְׁבִּי תִבֵּל:	18
יָחִינוּ מִתֵּיךְ נִבְלָתִי יְקוּמוּן הַקִּיצוֹ וְרִנְנוּ שְׂכָנֵי עִפְרַיִם כִּי טַל אֹרֶת־טִלְךָ וְאֶרֶץ רַפְּאִים תִּפְּיֵל:	19
לֵךְ עִמִּי בָּא בַחֲדָרֶיךָ וְסֹגֵר דְלִתֶיךָ [דְלִתְךָ] בְּעֵדְךָ חֲבִי כַמַּעֲטָרֶגַע עַד־יַעֲבוֹר [יַעֲבֹר־]זָעַם:	20
כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יִשְׁבֵּה־אֶרֶץ עָלְיוֹ וְגִלְתָּהּ הָאֶרֶץ אֶת־דַּמֶּיהָ וְלֹא־תִכְסֶּה עוֹד עַל־הַרוּגֶיהָ:	21

- (i) Give three meanings for the root פקד (verses 14–16). 2
- (ii) What problems are encountered in attempting to translate the words נבלתי יקומון (verse 19)? 2
- (iii) Compare and contrast the ideas of death and resurrection in verses 14 and 19. In your answer, refer to the commentary. 2
- (iv) What evidence is there in this extract that this text is poetry? 4

Question 1 continues on page 3

Question 1 (continued)

- (b) Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Isaiah 27:9–13

- 9 לְכֵן בְּזֹאת יִכְפַּר עֵוֹן-יַעֲקֹב וְזֶה כָּל-פְּרִי הַסֵּר חַטָּאתוֹ בְּשׁוּמוֹ |
 כָּל-אֲבְנֵי מִזְבֵּחַ פְּאֲבַנֵי-גֵר מִנְפְּצוֹת לֹא-יִקְמוּ אֲשֶׁרִים וְחֲמָנִים:
 10 כִּי עִיר בְּצוּרָה בְּדָד נִזְהָ מְשַׁלַּח וְנִעְזֵב כַּמְדַּבֵּר שֵׁם יִרְעָה עֵגְלָה
 וְשֵׁם יִרְבֵּץ וְכֻלָּה סַעֲפִיָּה:
 11 בִּיבֶשׁ קִצְיָרָה תִּשְׁבְּרֶנָּה נְשִׁים בָּאוֹת מֵאִירֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם-בֵּינוֹת
 הוּא עַל-כֵּן לֹא-יִרְחַמְנוּ עֲשֹׂהוּ וַיִּצְרוּ לֹא יִחַנְנוּ:
 12 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִחַבֵּט יְהוָה מִשְׁבַּלְת הַנְּהַר עַד-נַחַל מִצְרַיִם
 וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ לְאֶחָד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 13 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאַרְצָא אֲשׁוּר
 וְהַנְּדָחִים בְּאַרְצָא מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

Place this prophecy in its historical and religious context. In your answer, refer to verses 9 and 10 in particular.

5

- (c) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Isaiah 28:16–18

- 16 לְכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַנְּנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אֲבָן אֲבָן בְּחֵן פֶּתַח
 יִקְרַת מוֹסַד מוֹסַד הַמְּאֲמִין לֹא יִחִישׁ:
 17 וְשִׁמְתִי מִשְׁפָּט לְקוֹ וַיִּצְדָּקָה לְמִשְׁקָלָת וַיַּעַה בְּרַד מַחֲסֵה כֹּזֵב
 וְסִתֵּר מַיִם יִשְׁטָפוּ:
 18 וְכִפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת-מִנּוֹת וְחֻזוֹתְכֶם אֶת-שְׂאוֹל לֹא תִקּוּם שׁוֹט שׁוֹטָף
 כִּי יַעֲבֹר וְהָיִיתֶם לוֹ לְמַרְמָס:

- (i) What difference does the dagesh make to the meanings of מוֹסַד and מוֹסַד?
 1
- (ii) Who or what did Isaiah have in mind when he introduced the words אֲבָן (verse 16), בְּרַד (verse 17) and סִתֵּר מַיִם (verse 17) into this prophecy, and what literary device is being employed in relation to these words?
 4

End of Question 1

Question 2 (15 marks)

Read the extracts, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Megillah:17a-17b

קורא את המגילה למפרע – לא יצא. בקראה על פה, קראה תרגום בכל לשון – לא יצא. אבל קורין אותה ללועזות בלעז, והלועז ששמע אשורית יצא. קראה סירוגין, ומתנמנם – יצא. הנה כותבה, דורשה, ומגיהה, אם כוון לבו – יצא, ואם לאו – לא יצא. היתה כותבה בסם ובסיקרא ובקומוס ובקנקנתום, על הנזיר ועל הדפתרא – לא יצא, עד שתהא כותבה אשורית, על הספר, ובדיו.

ב גמרא :מנא הני מילי? אמר רבא: דאמר קרא "ככתבם וכזמנם" מה זמנם למפרע לא – אף פתבם למפרע לא. – מידי קריאה פתיבה הכא? עשייה פתיבה, דכתיב "להיות עשים את שני הימים"! אלא מהכא: דכתיב "והימים האלה נזכרים ונעשים" – איתקש זכירה לעשייה, מה עשייה למפרע לא – אף זכירה למפרע לא.

ג תנא: וכן בהלל, וכן בקריאת שמע, ובתפלה. הלל מנלן? – רבה אמר: דכתיב "ממזרח שמש עד מבואו". רב יוסף אמר: "זה היום עשה ה'", רב אביא אמר: "יהי שם ה' מברך", ורב נחמן בר יצחק, ואיתימא רב אחא בר יעקב, אמר מהכא: "מעתה ועד עולם". קריאת שמע – דתנא: קריאת שמע ככתבה דברי רבי, נחכמים אומרים: בכל לשון. מאי טעמא דרבי? אמר קרא:

Question 2 continues on page 5

Question 2 (continued)

*"והיו" – בהגותו יהו. ורבנן מאי טעמיהו? אמר קרא "שמע" – בכל לשון שאתה שומע. – ורבי נמי, הא כתיב "שמע"! – ההוא מיבעי ליה: השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיה. ורבנן סברי כמאן דאמר: בהקורא את שמע ולא השמיע לאזנו – יצא. – ורבנן נמי, הכתיב "והיו"! – ההוא מיבעי ליה: שלא יקרא למפרע. – ורבי, שלא יקרא למפרע מנא ליה? – מ"דברים" "הדברים". – ורבנן – "דברים" "הדברים" לא משמע להו. לימא קסבר רבי כל התורה כולה בכל לשון נאמרה, דאי סלקא דעתך בלשון הקודש נאמרה – למה לי למכתב "והיו"? – איצטריך, סלקא דעתך "שמע" כרבנן – כתב רחמנא "והיו". לימא קסברי רבנן כל התורה בלשון הקודש נאמרה, דאי סלקא דעתך בכל לשון נאמרה – למה לי למכתב "שמע"? – איצטריך, סלקא דעתך אמינא "והיו" כרבי – כתב רחמנא "שמע".

תפלה מנא לן? דתנא: השמעון הפקולין הסדיר שמונה עשרה ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה.

- (a) Why and how does Rava use the Biblical verse "להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם וכוונתם"? 3
- (b) Explain why this verse was deemed unsatisfactory to fully support Rava's ruling, and state why no challenge to an additional verse was forthcoming. 3
- (c) Rebbe and Rabbanim are in dispute over two issues regarding the recital of the Shema. Identify the points of difference and how each party used the Biblical text to support their position. 4
- (d) The Talmud's primary purpose is to investigate, record and determine Jewish law. What techniques are used by Gemara to achieve this outcome? To support your answer, give some specific examples from the extract. 5

End of Question 2

Section II — Non-prescribed Text

15 marks

Attempt Question 3

Allow about 40 minutes for this section

Answer the question in a SEPARATE writing booklet.

Marks

Question 3 (15 marks)

(a) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalm 148:1–7

הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הִלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים:	1
הִלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הִלְלוּהוּ כָּל־צָבָאוֹ [צָבָאִין]:	2
הִלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיָּרַח הִלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכָבֵי אֹר:	3
הִלְלוּהוּ שָׁמַי הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם:	4
יְהִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִנָּה וְנִבְרָאוּ:	5
וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֶק־נֶתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:	6
הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תַּהֲמוֹת:	7

תהמות *depths*

(i) How does the <i>maqqef</i> influence the spelling of חֶק (verse 6)?	1
(ii) How do the geographic terms mentioned in this extract reflect the psalmist's vision of the cosmos?	2
(iii) Identify six of the bodies called upon to praise God in this extract, and explain why, according to the psalmist, they are required to do so.	2
(iv) Discuss the parallelism in this extract.	2

Question 3 continues on page 7

Question 3 (continued)

(b) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalm 112:1–10

תָּלֵלוּ יְהוָה אֲשֶׁר־אֵישׁ יִרְאֵה אֶת־יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חִפְּיָן מְאֹד:	1
גִּבּוֹר בְּאָרְצוֹ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר וָדוֹר יִשְׁרִים יִבְרָךְ:	2
הוֹן־וְעֵשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לְעַד:	3
זֶרַח בַּחֲשֵׁךְ אֹר לַיִּשְׁרִים חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק:	4
טוֹב־אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלֵנָה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט:	5
כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזִכַּר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק:	6
מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נְכוֹן לִבּוֹ בַטֶּחַ בִּיהוָה:	7
סִמּוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְּצַרְיוֹ:	8
פֶּגֶז וְנִתָּן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לְעַד קִרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:	9
רִשְׁעֵי יִרְאֶה וְכַעַס שִׁנּוּי יַחַרֵּק וְנִמְסַ תְּאוֹת רִשְׁעִים תֵּאבֵד:	10

מוֹט	<i>shake</i>	אֲבִיוֹן	<i>needy, poor</i>
קֶרֶן	<i>horn</i>	אֲשֶׁרִי	<i>happy</i>
חֶרֶק	<i>gnash</i>	הוֹן	<i>wealth</i>
נִמַּס	<i>melt</i>	אֲשֶׁר	<i>wealth</i>
כוֹן	<i>firm</i>	זֶרַח	<i>shine</i>
סִמּוּךְ	<i>rely or support</i>	כִּלְכַּל	<i>conduct/organise</i>

(i)	Account for the vocalisation of the conjunction in the words הוֹן וְעֵשֶׂר (verse 3).	1
(ii)	Describe the attributes and rewards of the אֵישׁ יִרְאֵה (verse 1).	3
(iii)	The structure of Psalm 112 is very different from that of Psalm 148. Describe the differences, and what they might indicate about the use and recitation of the psalms.	4

End of paper

BLANK PAGE